

§59

Färdtjänsttaxa (RS/159/2024)

Sammanfattning

Enligt Lag (1997:736) om färdtjänst är det kommunen som ansvarar för kommuninvånarnas rätt till färdtjänst. En kommun har rätt att överlåta uppgiften till en regional kollektivtrafikmyndighet. Kommunen har rätt att ta ut en avgift för resor med färdtjänst. Är en kommun tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av kommunen. Är en regional kollektivtrafikmyndighet tillståndsgivare, bestäms grunderna för avgifterna av kommunerna och regionen gemensamt.

Sex av länets åtta kommuner (Berg, Bräcke, Härjedalen, Ragunda, Krokoms och Åre) har enligt gällande samarbetsavtal och uppdragsavtal om samordning av särskild kollektivtrafik och anropsstyrd allmän kollektivtrafik i Jämtlands län (RUN/455/2018) uppdragit till Region Jämtland Härjedalen som regional kollektivtrafikmyndighet att verkställa samtliga kommunens uppgifter, inklusive myndighetsutövning, som huvudman för färdtjänst. I samarbetsavtalet anges att den taxa som gäller för den allmänna kollektivtrafiken (Länstrafiktaxan) är normerande för färdtjänsttaxan.

Vid regionfullmäktiges sammanträde den 28 november 2023, § 144, fastställdes nya priser och biljetter för den allmänna kollektivtrafiken i Jämtlands län (buss). Beslutet innebär bland annat att taxan för den allmänna kollektivtrafiken som tidigare varit avståndsberoende kommer att ändras till att styras genom zonindelning. Förändringarna kommer att träda i kraft under andra halvan av 2024. I samband med att ärendet behandlades i kollektivtrafiknämnden den 26 oktober, § 73, beslutades att ge regiondirektören i uppdrag utifrån de föreslagna förändringarna i taxan för den allmänna kollektivtrafiken se över principer för färdtjänsttaxan.

Nuvarande taxa har varit oförändrad sedan 2018. Med dagens taxa uppgår kostnaden för resa med den särskilda kollektivtrafiken till cirka 150 % av enkelbiljettpriset för resa med den allmänna kollektivtrafiken. Resa med den särskilda kollektivtrafiken har en högre servicegrad, och anordnas utifrån resenärens önskemål. Priset för resa med den särskilda kollektivtrafiken motiveras därtill av att de är sällanresor.

Den nya taxan med tillhörande zonindelning för den allmänna kollektivtrafiken är konstruerad helt utifrån den allmänna kollektivtrafikens linjer, trafikutbud och resandemönster. Att behålla taxan för den allmänna kollektivtrafiken som normerande för färdtjänsttaxan när zonindelningen implementeras skulle innebära att kostnaden i förhållande till sträckan för resa med den särskilda kollektivtrafiken förefaller ologisk, då den inte längre är avståndsberoende. Det innebär också att priset för att resa med den

särskilda kollektivtrafiken inte skulle motsvara resans innehåll, och att kostnadstäckningsgraden vid längre resor kommer att minska. Utöver ovanstående torde resandet med stor sannolikhet öka vilket innebär ökade kostnader för huvudmännen (kommunerna).

Förslag till ny hantering av färdtjänsttaxan har tagits fram i samråd med länets kommuner som ingår i samarbetsavtalet. Förslaget innebär att färdtjänsttaxan lämnas oförändrad och att den därmed även fortsatt ska vara avståndsberoende, men att den till skillnad mot tidigare justeras utifrån konsumentprisindex (KPI). Justering ska årligen ske utifrån KPI för senaste 12-månadersperiod per sista september, i relation till motsvarande period föregående 12-månadersperiod.

KPI sett som årsmedel har de senaste åren legat mellan 1 och 2 procent förutom det två senaste åren då den legat kring 8,5 procent. Vid förändringar överstigande 3 % ska regionen och kommunerna gemensamt besluta om eventuella avsteg från ovanstående princip.

Ärendet har beretts av Regionens Samverkansråd 2024-02-05 § 7.

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet den 21 februari 2024, § 9, och föreslår regionfullmäktige:

1. Färdtjänsttaxa för Bergs kommun, Bräcke kommun, Härjedalens kommun, Ragunda kommun, Krokoms kommun och Åre kommun fastställs.
2. Färdtjänsttaxan ska justeras vid årsskiftet med första justering 2025-01-01, justering ska ske utifrån KPI för senaste 12-månadersperiod per sista september, i relation till motsvarande period föregående 12-månadersperiod.
3. Om KPI är negativ ska taxan inte justeras nedåt.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Beslut

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

Expedieras till

Bergs kommun, Bräcke kommun, Härjedalens kommun, Ragunda kommun, Krokoms kommun och Åre kommun, Områdeschef kollektivtrafik

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Färdtjänsttaxa
- §9 Kollektivtrafiknämnden Färdtjänsttaxa
- Förslag: Färdtjänsttaxa

Regionstyrelsen

2024-03-27

- §7 RSR Färdtjänsttaxa